

UZASADNIENIE

Obszar Natura 2000 Torfowiska Orawsko-Nowotarskie PLB120007 został uznany za obszar specjalnej ochrony ptaków rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 21 lipca 2004 r. w *sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000* (Dz. U. z 2004 r. Nr 229, poz. 2013). W obecnie obowiązującym stanie prawnym obszar wskazano w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 r. w *sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków* (Dz. U. z 2011 r. Nr 25, poz. 133, z późn. zm.). W granicach obszaru Natura 2000 znajduje się rezerwat przyrody „Bór na Czerwonem”.

Na podstawie art. 131 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (Dz. U. z 2018 r. poz. 2081 oraz z 2019 r. poz. 630) do zadań regionalnego dyrektora ochrony środowiska należy w szczególności ochrona i zarządzanie obszarami Natura 2000 na zasadach i w zakresie określonymi ustawą z dnia 16 kwietnia 2004 r. *o ochronie przyrody* (Dz. U. z 2018 r. poz. 1614, 2244 i 2340), dalej zwaną "ustawą o ochronie przyrody".

Zgodnie z dyspozycją przepisu art. 28 ust. 1 ustawy o ochronie przyrody, dla obszaru Natura 2000 sprawujący nadzór nad obszarem sporządza projekt planu zadań ochronnych na okres 10 lat. Pierwszy projekt sporządza się w terminie 6 lat od dnia wyznaczenia obszaru specjalnej ochrony ptaków. Na podstawie art. 28 ust. 5 ustawy o ochronie przyrody, regionalny dyrektor ochrony środowiska ustanawia, w drodze aktu prawa miejscowego w formie zarządzenia, plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000, kierując się koniecznością utrzymania i przywracania do właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000.

Szczegółowy tryb sporządzania projektu planu zadań ochronnych oraz zakres prac koniecznych do wykonania na potrzeby przygotowania projektu planu, określa rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 r. w *sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000* (Dz. U. z 2010 r. Nr 34, poz. 186, z 2012 r. poz. 506, oraz z 2017 r. poz. 2310).

Zgodnie z art. 28 ust. 10 ustawy o ochronie przyrody, projekt planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 zawiera:

- 1) opis granic obszaru i mapę obszaru Natura 2000;
- 2) identyfikację istniejących i potencjalnych zagrożeń dla zachowania właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt i ich siedlisk będących przedmiotami ochrony;
- 3) cele działań ochronnych;
- 4) określenie działań ochronnych ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie i obszarów ich wdrażania, w tym w szczególności działań dotyczących:
  - a) ochrony czynnej siedlisk przyrodniczych, gatunków roślin i zwierząt oraz ich siedlisk,
  - b) monitoringu stanu przedmiotów ochrony oraz monitoringu realizacji celów, o których mowa w pkt 3,
  - c) uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony;
- 5) wskazania do zmian w istniejących studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin, miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, planach zagospodarowania przestrzennego województw oraz planach

zagospodarowania przestrzennego morskich wód wewnętrznych, morza terytorialnego i wyłącznej strefy ekonomicznej dotyczące eliminacji lub ograniczenia zagrożeń wewnętrznych lub zewnętrznych, jeżeli są niezbędne dla utrzymania lub odtworzenia właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000;

6) wskazanie terminu sporządzenia, w razie potrzeby, planu ochrony dla części lub całości obszaru.

Organ sporządzający projekt planu zadań ochronnych, zgodnie z przepisem art. 28 ust. 3 ustawy o ochronie przyrody, ma obowiązek zapewnienia możliwości zainteresowanym osobom i podmiotom prowadzącym działalność w obrębie siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000, udział w pracach związanych ze sporządzaniem projektu tego dokumentu, a także zgodnie z regulacją przepisu art. 28 ust. 4 ww. ustawy, obligatoryjnie zapewnia możliwość udziału społeczeństwa, na zasadach i w trybie określonym przepisami ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*, w postępowaniu, którego przedmiotem jest sporządzenie projektu dokumentu.

Na podstawie art. 27a ust. 2 ustawy o ochronie przyrody organem sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000 Torfowiska Orawsko-Nowotarskie PLB120007 jest Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Krakowie.

Plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Torfowiska Orawsko - Nowotarskie PLB120007 został sporządzony z uwzględnieniem wymagań określonych w art. 28 ust. 10 ustawy o ochronie przyrody oraz zgodnie z zapisami rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000. W procesie planistycznym przeprowadzono szereg czynności:

1. Dokonano opisu granic obszaru Natura 2000 Torfowiska Orawsko-Nowotarskie PLB120007 w formie wektorowej warstwy informacyjnej, w oparciu o wyznaczenie 3302 punktów węzłowych dla zachodniej enklawy obszaru oraz 102 punktów węzłowych dla wschodniej enklawy zw. „Bór na Czerwonej”, dla których podano współrzędne w układzie współrzędnych płaskich prostokątnych PL-1992, zgodnie z wymogami rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 15 października 2012 r. *w sprawie państwowego systemu odniesień przestrzennych* (Dz. U. z 2012 r. poz. 1247).

2. Ustalono teren objęty projektem planu zadań ochronnych. Na podstawie dokonania czynności weryfikujących stwierdzono, że w przedmiotowym postępowaniu legislacyjnym zachodzi przesłanka do wyłączenia z planowania części obszaru Natura 2000, o której mowa w art. 28 ust. 11 pkt 2 ustawy o ochronie przyrody. Plan zadań ochronnych obejmuje obszar Natura 2000 z wyłączeniem pokrywającego się z nim rezerwatu przyrody "Bór na Czerwonej", dla którego ustanowiono plan ochrony w drodze zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Krakowie z dnia 3 grudnia 2015 r. (Dz. Urz. Woj. Małop. z 2015 r., poz. 7499, z późn. zm.) uwzględniający zakres, o którym mowa w art. 28 ust. 11 pkt 2 ustawy o ochronie przyrody.

3. Ustalono przedmioty ochrony obszaru Natura 2000 Torfowiska Orawsko - Nowotarskie PLB120007. Przeanalizowano dane o obszarze przekazane do Komisji Europejskiej w formie Standardowego Formularza Danych (SDF), a także dokonano szczegółowej analizy dostępnych danych naukowych oraz wyników badań terenowych wykonanych w ramach prac związanych ze sporządzeniem projektu planu zadań ochronnych. Zgodnie z aktualnym Standardowym Formularzem Danych obszaru Natura

2000 Torfowiska Orawsko-Nowotarskie PLB120007, przedmiotami jego ochrony są:

- cietrzew (*Tetrao tetrix*),
- derkacz (*Crex crex*),
- głuszec (*Tetrao urogallus*),
- orlik krzykliwy (*Clanga pomarina*).

4. Ustalono oceny stanu ochrony ptaków i ich siedlisk, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000 Torfowiska Orawsko-Nowotarskie PLB120007 – na podstawie parametrów określonych rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 r. w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000, a także indywidualnego zestawu wskaźników, przyjętych na podstawie wiedzy naukowej do celów monitoringu, o którym mowa w art. 112 ust. 2 ustawy o ochronie przyrody oraz raportów i notyfikacji, o których mowa w art. 38 tej ustawy. Po uwzględnieniu wyników prac terenowych stan ochrony przedmiotów ochrony oceniono następująco:

- cietrzew – stan zły U2,
- derkacz – stan niezadawalający U1,
- głuszec – stan zły U2,
- orlik krzykliwy – stan nieznan XX.

5. Ustalono i przeanalizowano istniejące i potencjalne zagrożenia dla utrzymania lub osiągnięcia właściwego stanu ochrony przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000 Torfowiska Orawsko-Nowotarskie PLB120007. Uwzględniono przy tym prawdopodobne kierunki zmian uwarunkowań przyrodniczych, społecznych i gospodarczych oraz ich możliwy wpływ na parametry i wskaźniki oceny stanu ochrony przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000. Na podstawie przeprowadzonej analizy uznano, iż do najistotniejszych istniejących i potencjalnych zagrożeń obszaru należy w szczególności zaliczyć: brak lub zaniechanie użytkowania kośnego i pastwiskowego, sukcesję ekologiczną, nadmierne przesuszenie terenu, płoszenie ptaków, obecność drapieżników, wydobywanie torfu, zalesianie łąk.

6. Ustalono cele działań ochronnych do osiągnięcia w okresie obowiązywania planu zadań ochronnych w sposób umożliwiający ich monitoring i weryfikację oraz postęp w realizacji. W odniesieniu do cietrzewia, derkacza i głuszca zaplanowano poprawę parametrów siedliska i perspektyw ich ochrony oraz uzupełnienie stanu wiedzy o gatunkach i ich siedliskach. W przypadku orlika krzykliwego zaplanowano uzupełnienie stanu wiedzy o gatunku i jego siedliskach. Powyższe cele działań ochronnych, zostały sformułowane przy uwzględnieniu istniejących uwarunkowań społeczno-gospodarczych oraz panujących ograniczeń (wynikających ze środków technicznych i aktualnego stanu wiedzy).

7. Ustalono działania ochronne zapewniające skuteczne i efektywne osiągnięcie celów działań ochronnych. W stosunku do cietrzewia zaplanowano działania polegające w szczególności na zachowaniu otwartego charakteru łąk w obrębie tokowisk oraz kształtowaniu odpowiedniego uwilgotnienia jego siedlisk, kontroli liczebności drapieżników, zachowaniu bazy pokarmowej oraz ograniczeniu płoszenia ptaków. Dla derkacza zaplanowano działania polegające m.in. na zachowaniu otwartego charakteru łąk poprzez ich koszenie i wypas. Dla głuszca zaplanowano działania dotyczące kontroli ilości drapieżników. Dla cietrzewia, głuszca, derkacza i orlika krzykliwego zaplanowano działania polegające na uzupełnieniu stanu wiedzy o ich populacjach i siedliskach. Z uwagi na docelowo częściowo rolnicze użytkowanie w obszarze, działania ochronne związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania podzielono na obligatoryjne i fakultatywne. Realizacja działań obligatoryjnych ma służyć poprawie lub utrzymaniu siedlisk ptaków. Działania

obligatoryjne zostały określone na takim poziomie, aby pozwalały na realizację działań fakultatywnych, wykraczających poza minimum, tj. służących optymalizacji stanu przedmiotów ochrony obszaru. W działaniach fakultatywnych określono bardziej precyzyjnie zabiegi, które mają na celu doprowadzenie przedmiotów ochrony obszaru do właściwego stanu, są to m.in.: użytkowanie pastwiskowe i kośne w terminach i techniką określoną w zarządzeniu. Dla działań z zakresu ochrony czynnej, podmiotem odpowiedzialnym za ich wykonanie jest sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000 (Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Krakowie) w porozumieniu z właścicielami lub zarządcami gruntów. Porozumienia (w formie zgód właścicieli na wykonanie zabiegów) będą zawierane w momencie pozyskania środków finansowych przez Regionalną Dyрекcję Ochrony Środowiska.

8. Zaprojektowano działania dotyczące monitoringu stanu ochrony wszystkich przedmiotów ochrony obszaru oraz realizacji celów działań ochronnych zgodnie z wymogami ich ochrony. Monitoring stanu ochrony realizowany będzie zgodnie z obowiązującymi standardami metodycznymi stosowanymi w monitoringu ptaków lęgowych przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska oraz w oparciu o „Materiały do wyznaczania i określania stanu zachowania siedlisk ptasich w obszarach specjalnej ochrony ptaków Natura 2000” Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska. Monitoring realizacji celów ochrony będzie prowadzony po zakończeniu zaplanowanych działań ochronnych.

9. Dokonano analizy zapisów Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Małopolskiego, miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego gmin oraz studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego obowiązujących w granicach obszaru Natura 2000. Wskazano na zmiany w istniejących planach zagospodarowania przestrzennego gminy Jabłonka oraz gminy Nowy Targ niezbędne dla utrzymania lub odtworzenia właściwego stanu ochrony gatunków ptaków i ich siedlisk, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000. Nie stwierdzono wskazań do zmiany Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Małopolskiego.

10. W efekcie prac nad sporządzeniem projektu planu zadań ochronnych, ustalono brak potrzeby sporządzenia planu ochrony dla całości lub części obszaru Natura 2000 Torfowiska Orawsko-Nowotarskie PLB120007. Plan zadań ochronnych jest wystarczającym narzędziem do zapewnienia ochrony przedmiotom ochrony w obszarze.

11. Podczas prac nad projektem przeanalizowano przebieg granic obszaru Natura 2000 Torfowiska Orawsko-Nowotarskie PLB120007, wskazując na potrzebę utworzenia jednego obszaru PLC Torfowiska Orawsko – Nowotarskie poprzez ujednoczenie granic obszarów Torfowiska Orawsko-Nowotarskie PLB120007 i Torfowiska Orawsko - Nowotarskie PLH120016. Wniosek o zmianę granic obszarów złożono do Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska 24 lutego 2014 r. Dokonano analizy Standardowego Formularza Danych dla obszaru. Nie stwierdzono konieczności zmiany SDF.

Realizując postanowienia art. 28 ust. 3 ustawy o ochronie przyrody, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Krakowie umożliwił zainteresowanym osobom i podmiotom prowadzącym działalność w obrębie miejsc występowania ptaków i ich siedlisk, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000 Torfowiska Orawsko - Nowotarskie PLB120007, udział w pracach związanych ze sporządzaniem tego projektu. W tym celu podjęto wieloetapowe działania z udziałem społeczeństwa.

W pierwszym etapie prac nad planem zadań ochronnych dokonano identyfikacji podmiotów potencjalnie zainteresowanych opracowaniem planu, w tym: podmiotów związanych z ochroną obszaru oraz z jego gospodarczym wykorzystaniem, lokalnych samorządów, właścicieli lasów. Proces komunikacji ze społeczeństwem odbywał się

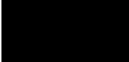
wieloetapowo.

W dniu 29 czerwca 2010 r. w Jabłonce odbyło się pierwsze spotkanie z osobami zainteresowanymi opracowywaniem planu, które miało na celu zapoczątkowanie prac nad dokumentem, przekazanie informacji o przedmiotach ochrony w obszarze Natura 2000 oraz wstępnych założeniach do zapisów ujętych w planie zadań ochronnych. Kolejne spotkania zorganizowano 20 października 2010 r. oraz 27 stycznia 2011 r. w Lipnicy Wielkiej, podczas których przedstawiono wyniki inwentaryzacji przyrodniczych oraz propozycje działań ochronnych. Następne spotkanie odbyło się 24 maja 2016 r.

Uwagi, które wpłynęły podczas spotkania konsultacyjnego w dn. 24 maja 2016 r.:

Podmiot zgłaszający	Uwaga lub wniosek	Sposób rozpatrzenia
Ogólnopolskie Towarzystwo Ochrony Ptaków	<p>Działanie ochronne nr 1</p> <p>Proponuje się zmianę obecnego zapisu na:</p> <p>Usuwanie niepożądanych drzew, krzewów i nalotu samosiewów zarastających siedlisko, co najmniej raz na 5 lat w okresie od początku września do końca stycznia. Przy jednoczesnym zachowaniu części zadrzewień śródłukowych i śródpolnych dla zapewnienia większej różnorodności tych siedlisk niezbędnej do prawidłowego funkcjonowania chronionych w obszarze gatunków ptaków oraz przy jednoczesnym zachowaniu odpowiedniej ilości brzozy (ważnego składnika pokarmu cietrzewia) w pozostawianych zadrzewieniach.</p> <p>Nie wprowadzanie nowych podszytów, podsadzeń i zalesień w obrębie siedlisk gatunków.</p> <p>Działanie należy wykonywać w całym okresie obowiązywania planu.</p> <p>Uzasadnienie:</p> <p>Śródłukowe i śródpolne zadrzewienia i zakrzaczenia stanowią istotny element siedliska wielu gatunków ptaków występujących w obszarze Natura 2000 Torfowiska Orawsko-Nowotarskie PLB120007 (np. źródło pokarmu, miejsca odpoczynku, miejsca umożliwiające wypatrywanie ofiar), w tym przedmiotów ochrony obszaru – cietrzewia, a w pewnym stopniu także orlika krzykliwego.</p> <p>Obecny zapis może doprowadzić do całkowitego usunięcia drzew ze znacznych powierzchni łąk, które cietrzew wykorzystuje zarówno w okresie lęgowym jako miejsca toków, jak i w okresie jesienno-zimowym jako miejsca zdobywania pokarmu (w tym przypadku najistotniejszą rolę odgrywa brzoza).</p> <p>Zaistnienie sytuacji, w której na znacznych powierzchniach usunięte zostaną drzewa i krzewy, może negatywnie oddziaływać na populację tego gatunku w obszarze, a także na populacje wielu innych ptaków charakterystycznych dla zadrzewień i zakrzewień.</p>	Uwaga uwzględniona w całości.
	Działanie ochronne nr 2 Proponuje się wprowadzenie 3 wariantów działania	Uwaga uwzględniona z dokonaniem korekty

<p>dla trzech sytuacji 1) siedliska, na których stwierdzono występowanie derkacza i/lub cietrzewia; 2) siedliska, na których stwierdzono występowanie cietrzewia i nie stwierdzono występowania derkacza i 3) siedliska, na których nie stwierdzono występowania cietrzewia i nie stwierdzono występowania derkacza. Zasadniczo wprowadzenie 3 wariantów ma służyć z jednej strony opóźnieniu terminu rozpoczęcia wypasu w miejscach występowania obu lub jednego z rozpatrywanych gatunków ptaków, z drugiej umożliwieniu wczesnego wypasu (od 1 maja) na siedliskach muraw i łąk, na których nie występuje żaden z rozpatrywanych gatunków. Proponuje się następujący kształt poszczególnych wariantów:</p> <p>Wariant 1. Na siedliskach, na których stwierdzono występowanie derkacza i/lub cietrzewia użytkowanie zgodnie z zasadami: Działanie obligatoryjne: Ekstensywne użytkowanie kośne lub kośno-pastwiskowe lub pastwiskowe trwałych użytków zielonych. Działanie fakultatywne: a) W przypadku użytkowania kośnego lub kośno-pastwiskowego działanie zgodnie z zasadami: koszenie w terminie od 1 sierpnia do 31 października, zebranie i usunięcie skoszonej biomasy koszenie od środka do zewnątrz działki, dopuszczalny jest wypas po pokosie do 31 października przy obsadzie zwierząt do 1 DJP/ha trwałych użytków zielonych objętych wsparciem. b) W przypadku użytkowania pastwiskowego działanie zgodnie z zasadami: wypas przy minimalnej obsadzie zwierząt wynoszącej 0,3 DJP/ha, a maksymalnej 1,0 DJP/ha trwałych użytków zielonych objętych wsparciem, wypas w sezonie pastwiskowym trwającym od 1 sierpnia do 15 października.</p> <p>Wariant 2. Na siedliskach, na których stwierdzono występowanie cietrzewia i nie stwierdzono występowania derkacza użytkowanie zgodnie z zasadami: Działanie obligatoryjne: Ekstensywne użytkowanie kośne lub kośno-pastwiskowe lub pastwiskowe trwałych użytków zielonych. Działanie fakultatywne: a) W przypadku użytkowania kośnego lub kośno-pastwiskowego działanie zgodnie z zasadami: koszenie w terminie od 15 czerwca do 31 października, zebranie i usunięcie skoszonej biomasy, koszenie od środka do zewnątrz działki, przy użytkowaniu jednokośnym dopuszczalny wypas</p>	<p>jednego zapisu.</p> <p>Wg OTOP zaproponowano wariant 1, dostosowany do ochrony siedlisk gdzie występuje derkacz. Określono w tych miejscach termin koszenia na datę: od 1 sierpnia. Jednocześnie zakres tego działania może dotyczyć miejsc gdzie występuje derkacz i cietrzew. Zgodnie z propozycją OTOP wariant ten nazwano: „Na siedliskach, na których stwierdzono występowanie derkacza i/lub cietrzewia użytkowanie zgodnie z zasadami...”. Taka nazwa zawiera błędne określenie, bowiem wskazuje również miejsca gdzie może występować tylko cietrzew.</p> <p>Poprawiono na zapis: „Na siedliskach, na których stwierdzono występowanie derkacza lub derkacza i cietrzewia użytkowanie zgodnie z zasadami...”.</p> <p>Zmiana została zaakceptowana przez OTOP w dniu 13.07.2016.</p>
--	---

	<p>przy obsadzie zwierząt do 1 DJP/ha trwałych użytków zielonych objętych wsparciem, po pokosie w terminie do 15 października.</p> <p>b) W przypadku użytkowania pastwiskowego działanie zgodnie z zasadami: wypas przy obsadzie zwierząt od 0,5 DJP do 1,0 DJP/ha trwałych użytków zielonych objętych wsparciem, wypas w sezonie pastwiskowym trwającym od 1 czerwca do 15 października.</p> <p>Wariant 3. Na siedliskach, na których nie stwierdzono występowania cietrzewia i nie stwierdzono występowania derkacza użytkowanie zgodnie z zasadami: Działanie obligatoryjne: Ekstensywne użytkowanie kośne lub kośno-pastwiskowe lub pastwiskowe trwałych użytków zielonych. Działanie fakultatywne: a) W przypadku użytkowania kośnego lub kośno-pastwiskowego działanie zgodnie z zasadami: koszenie w terminie od 15 czerwca do 31 października, zebranie i usunięcie skoszonej biomasy, koszenie od środka do zewnątrz działki, przy użytkowaniu jednokośnym dopuszczalny wypas przy obsadzie zwierząt do 1 DJP/ha trwałych użytków zielonych objętych wsparciem, po pokosie w terminie do 15 października.</p> <p>b) W przypadku użytkowania pastwiskowego działanie zgodnie z zasadami: wypas przy obsadzie zwierząt od 0,5 DJP do 1,0 DJP/ha trwałych użytków zielonych objętych wsparciem, wypas w sezonie pastwiskowym trwającym od 1 maja do 15 października.</p> <p>Uzasadnienie: Ograniczenie terminu rozpoczęcia wypasu jest uzasadnione w miejscach występowania derkacza i cietrzewia – na oba gatunki zbyt wczesne rozpoczęcie wypasu może oddziaływać negatywnie. W przypadku miejsc występowania derkacza termin ten powinien być przesunięty na 1 sierpnia, w przypadku miejsc występowania cietrzewia na 1 czerwca. Na pozostałych obszarach łąk wypas może być wykonywany we wcześniejszym terminie, zgodnie z wymogami działania rolnośrodowiskowo-klimatycznego, pakiety: ekstensywne użytkowanie na OSO, ochrona muraw, ochrona półnaturalnych łąk świeżych – już od 1 maja.</p>	
<p> Urząd Gminy Czarny Dunajec</p>	<p>Brak wskazania terenu siedlisk cietrzewia – tereny pośrednie pomiędzy lasem a łąką. W takich terenach należałoby przewidzieć możliwość wycinki drzew o określonej średnicy/wysokości bez zezwolenia.</p>	<p>Wyjaśnienie do uwagi. W planie wskazano na konieczność realizacji działania ochronnego dla</p>

		<p>cietrzewia i derkacza, które polega na zachowaniu otwartego charakteru siedlisk tych gatunków. Jego realizacja będzie się odbywać poprzez usuwanie niepożądanych drzew, krzewów i nalotu samosiewów zarastających siedlisko, co najmniej raz na 5 lat w okresie od początku września do końca stycznia, przy jednoczesnym zachowaniu części zadrzewień śródłukowych i śródpolnych dla zapewnienia większej różnorodności tych siedlisk niezbędnej do prawidłowego funkcjonowania chronionych w obszarze gatunków ptaków oraz przy jednoczesnym zachowaniu odpowiedniej ilości brzozy (ważnego składnika pokarmu cietrzewia) w pozostawianych zadrzewieniach. Działanie należy wykonywać w całym okresie obowiązywania planu. Lokalizację działania ochronnego wskazano na załączniku mapowym do planu nr 6.</p>
<p>Kierownik Rejonu Nadzoru Urzędzeń Nowy Targ, Małopolski Zarząd Melioracji i Urzędzeń Wodnych w Krakowie</p>	<p>„W ustosunkowaniu się do projektów planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000: Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków „Torfowiska Orawsko-Nowotarskie” PLB 120007 oraz Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk „Torfowiska Orawsko-Nowotarskie” PLH120016 informuje, że rowy przeznaczone w planach do zasypania nie są rowami melioracyjnymi jak również większość rowów, na których planuje się wykonanie zastawek, dlatego w planach powinno znaleźć się określenie rowy lub rowy odwadniające.</p>	<p>Uwagi uwzględnione.</p> <p>Zmieniono nazewnictwo rowów w planach.</p> <p>Zrezygnowano z zastawek na potoku „B”, na wschód od kopuły torfowiska, wzdłuż ścieżki rowerowej, pozostawiając</p>

	<p>W miejscowości Ludźmierz planuje się wykonanie zastawek na potoku „B”, który jest w naszym zarządzie i jest to ciek istotny dla regulacji stosunków wodnych na potrzeby rolnictwa. Wykonanie zastawek na proponowanym odcinku potoku uważam za niewłaściwe, gdyż w tym miejscu potok biegnie wzdłuż drogi gminnej i ścieżki rowerowej. W celu zatrzymania, spowolnienia spływu wody, proponuję wykonanie zastawek powyżej, co nie będzie miało negatywnego wpływu na drogę i ścieżkę rowerową”.</p>	<p>wykonanie zastawek na północ od torfowiska. Wykonanie zastawek w tej części jest wystarczające dla ochrony siedliska 7110* Torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą (żywe) i zapewni zahamowanie spływu wód powierzchniowych i podziemnych oraz będzie przeciwdziałać odpływowi wód z torfowiska. Jednocześnie zapewnione będą względy bezpieczeństwa, poprzez brak potencjalnego zagrożenie związanego ze zniszczeniem infrastruktury drogowej.</p>
--	--	---

W związku z faktem, iż pierwotnie zakładano sporządzenie planu ochrony dla obszaru Torfowiska Orawsko-Nowotarskie PLB120007, obwieszczeniem z dnia 24 czerwca 2010 r. znak: OP.MBa.6634-1-18-10, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Krakowie podał do publicznej wiadomości informację o przystąpieniu do sporządzenia projektu planu ochrony dla obszaru Torfowiska Orawsko-Nowotarskie PLB120007. Z uwagi na fakt, iż dokumentacja do projektu planu nie spełniała wymogów koniecznych dla sporządzania tego dokumentu, zawartych w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 30 marca 2010 r. w sprawie sporządzania projektu planu ochrony dla obszaru Natura 2000 (Dz. U. z 2010 r. Nr 64, poz. 401, z 2012 r. poz. 507, oraz z 2017 r. poz. 2311), zdecydowano o przystąpieniu do opracowania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru na podstawie posiadanej dokumentacji planu ochrony. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Krakowie, wykonując dyspozycję określoną przepisem art. 28 ust. 4 ustawy o ochronie przyrody oraz § 2 pkt 3 rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 r. w sprawie sporządzenia projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000, a także art. 39 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, obwieszczeniem z dnia 16 lipca 2013 r. znak: OP-.II.082.1.96.2013.KP, podał do publicznej wiadomości informację o przystąpieniu do sporządzenia projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Torfowiska Orawsko-Nowotarskie PLB120007 poprzez:

- wywieszenie na tablicy ogłoszeń Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Krakowie w dniach 19.07– 31.12.2013 r.;
- opublikowanie na stronie Biuletynu Informacji Publicznej (BIP) Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Krakowie;
- wywieszenie na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy Czarny Dunajec w dniach 22.07 – 13.08.2013 r.;

- wywieszenie na tablicy ogłoszeń Urzędu Miasta Nowy Targ w dniach 23.07 – 06.08.2013 r.;
- wywieszenie na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy Nowy Targ w dniach 23.07 – 06.08.2013 r.;
- wywieszenie na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy Jabłonka w dniach 22.07 – 06.08.2013 r.;
- opublikowanie ogłoszenia w prasie o odpowiednim do rodzaju dokumentu zasięgu (Gazeta Wyborcza, 23.07.2013 r., str. 3).

Zgodnie z art. 39 ust. 1 pkt 1-5 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko w związku z art. 28 ust. 4 ustawy o ochronie przyrody, w dniu 22 grudnia 2016 r. ukazało się obwieszczenie znak: OP-II.6320.7.12.2016.KP, Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Krakowie informujące o możliwości zapoznania się oraz składania uwag i wniosków do projektu zarządzenia w sprawie planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Torfowiska Orawsko-Nowotarskie PLB120007.

Obwieszczenie zostało podane do publicznej wiadomości poprzez:

- wywieszenie na tablicy ogłoszeń Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Krakowie w dniach 22.12.2016 r. – 17.01.2017 r.,
- opublikowanie na stronie BIP Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Krakowie w dniu 22.12.2016 r.,
- wywieszenie na tablicy ogłoszeń Urzędów Gmin: Urzędu Gminy Czarny Dunajec (w dniach 22.12.2016 r. – 12.01.2017 r.), Urzędu Miasta Nowy Targ (w dniach 22.12.2016 r. – 12.01.2017 r.), Urzędu Gminy Nowy Targ (w dniach 22.12.2016 r. – 12.01.2017 r.), Urzędu Gminy Jabłonka (w dniach 22.12.2016 r. – 13.01.2017 r.),
- opublikowanie ogłoszenia w prasie o odpowiednim do rodzaju dokumentu zasięgu (Gazeta Krakowska, data emisji: 22.12.2016 r.).

Projekt zarządzenia i dokumentacja do planu zadań ochronnych zostały umieszczone na stronie internetowej Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Krakowie oraz były dostępne w siedzibie jednostki. Osoby zainteresowane projektem miały 21 dni na składanie uwag i wniosków.

Uwagi, które wpłynęły w trakcie upublicznienia dokumentu na 21 dni:

Podmiot zgłaszający	Uwaga lub wniosek	Sposób rozpatrzenia
Małopolski Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Krakowie, Rejon Nadzoru Urządzeń w Nowym Targu, 3.01.2017 r.	Uwaga do zakresu działania nr 5a: <i>Pomimo informacji w uzasadnieniu do projektów o uwzględnieniu składanych przez nas uwag, czyli o rezygnacji z zastawek na potoku B na wschód od kopuły torfowiska wzdłuż ścieżki rowerowej, to nadal na załącznikach graficznych zaznaczony jest ten odcinek potoku jako miejsce do wykonania na nim zastawek.</i> Wniosek o niezaznaczenie w/w odcinka potoku B na załączniku graficznym. Mapa stanowiąca	Uwaga częściowo uwzględniona. Poprawiono zakres działania na mapie dotyczący zastawek na potoku B planowanych w sąsiedztwie ścieżki rowerowej. Nie uwzględniono nowej uwagi dotyczącej zastawek na potoku „B” położonych na południe od torfowiska na Puściźnie Rękowiańskiej, z uwagi brak uzasadnienia dla rezygnacji z ich wykonania. Poprawa uwodnienia siedliska 7110* Torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą (żywe) jest niezbędnym warunkiem poprawy jego stanu ochrony, a funkcjonujące od wielu lat rowy stanowią zagrożenie dla zapewnienia właściwych warunków

	załącznik do uwag zawiera dwa odcinki potoku B wnioskowane jako miejsca reynacji z zastawek.	wilgotnościowych torfowisk i z roku na rok coraz bardziej odwadniają torfowiska, powodując ich przesuszenie, degradację oraz ułatwiają wkraczanie drzew i krzewów.
Spółka Zagospodarowania Wspólnoty Urbarialnej w Piekielniku 10.01.2017 r.	<p>Uwaga do działań zaplanowanych na terenach oznaczonych jako TFE w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego Gminy Czarny Dunajec: Wspólnota wyraża <i>całkowity sprzeciw dla działań polegających na zasypaniu rowów i innych prac rekultywacyjnych w rejonie obszaru przeznaczonego pod wydobycie borowiny</i>. Uważa, że w przyszłości nie będzie mieć żadnych korzyści z tych terenów, ponieważ, jeśli zapisy te zostaną wprowadzone, teren nie będzie mógł być wykorzystywany. Wskazano, że teren ten został zniszczony w latach 60 XX w. i należy go gospodarczo wykorzystać, a następnie zrehabilitować. Zarzucono również, że nikt nie przeznaczył żadnych pieniędzy zarówno na rekultywację, ani na rekompensatę dla Urbaru, zmiany kwalifikacji terenu przeznaczonego pod wydobycie nie były konsultowane ze Wspólnotą. Wyrażono sprzeciw wobec proponowanym planom i rekultywacji terenu przeznaczonego pod wydobycie, a jedyną możliwością na uzyskanie zgody na realizację działań w celu ochrony torfowisk jest dopuszczenie chociaż częściowej eksploatacji. Zażądano również informowania i uzgodnienia z Wspólnotą prowadzenia wszelkich działań w obrębie Puścizny Wielkiej.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona.</p> <p>W obszarze oznaczonym w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego Gminy Czarny Dunajec symbolem TFE zidentyfikowano płat siedliska 7120 <i>Torfowiska wysokie zdegradowane, lecz zdolne do naturalnej i stymulowanej regeneracji</i>. Stan ochrony tego siedliska w skali obszaru został oceniony na ocenę U1 (niezadowalająca), a trend stanu ochrony określono jako pogarszający się. Działaniami niezbędnymi do podjęcia w celu poprawy stanu ochrony tego siedliska w obszarze jest przede wszystkim poprawa uwodnienia poprzez zasypanie rowów lub wybudowanie w ich obrębie zastawek, a także usunięciu nalotu drzew i krzewów z płatów torfowiska, które dodatkowo powodują przesuszenie siedliska. Bez podjęcia tych działań siedlisko to będzie ulegało dalszej degradacji. Przeznaczenie w mpzp terenu oznaczonego symbolem TFE to: <i>utrzymanie, ochrona i rekultywacja istniejących obszarów torfowisk; gospodarka rolna i leśna na obszarach potorfowiskowych. Dopuszcza się pod pewnymi warunkami wytyczanie ścieżek pieszych, rowerowych i dydaktycznych. Dopuszcza się również możliwość prowadzenia eksploatacji powierzchniowej złóż torfu, z zastrzeżeniem, iż ewentualna eksploatacja będzie prowadzona w sposób zgodny z obowiązującymi przepisami prawa, w szczególności: ustawy Prawo ochrony środowiska, ustawy o ochronie przyrody, ustawy Prawo geologiczne i górnicze, po spełnieniu wymaganych procedur dotyczących m.in. uzyskania stosownych koncesji</i>. Propozycja zmian zawarta w PZO określa następującą treść ww. zapisu: „W § 34 ust. 6 mpzp zmienić na zapis: „W granicach terenu oznaczonego na rysunku planu symbolem „TFE” dopuszcza się możliwość prowadzenia eksploatacji</p>

		<p>powierzchniowej złóż torfu, jednakże tylko w przypadku, gdy ocena oddziaływania na środowisko wykaże, iż ew. przedsięwzięcie w tym zakresie, osobno lub w połączeniu z innymi działaniami:</p> <p>a) nie będzie znacząco negatywnie oddziaływać na obszar Natura 2000, b) nie będzie sprzeciwiać się zasadom i zakazom obowiązującym w Południowomałopolskim Obszarze Chronionego Krajobrazu”.</p> <p>Zapisy projektów planów zadań ochronnych nie zmieniają kwalifikacji terenu oznaczonego w planie symbolem TFE, a nawet wpisują się w podstawowe przeznaczenie tego terenu jako utrzymania, ochrony i rekultywacji istniejących obszarów torfowisk i nie stoją w sprzeczności z możliwością prowadzenia gospodarki rolnej i leśnej na obszarach potorfowiskowych. Prowadzenie określonego typu działalności rolniczej w obrębie torfowisk oraz wykonanie działań polegających na usuwaniu drzew i krzewów wkraczających na te siedliska objęte jest możliwością uzyskania dopłat rolno-środowiskowo-klimatycznych. Ograniczenie na tym terenie wydobycia torfu nie powoduje więc zablokowania możliwości czerpania korzyści z tego terenu.</p> <p>O ustaleniach planu zadań ochronnych, w tym lokalizacji siedlisk przyrodniczych oraz planowanych działaniach ochronnych, przedstawiciele Wspólnoty Urbarialnej w Piekielniku informowani byli na spotkaniach konsultacyjnych organizowanych przez RDOŚ w Krakowie w latach 2010-2016. RDOŚ w Krakowie, w piśmie adresowanym do Wspólnoty z dn. 13.05.2017., zadeklarował informowanie Wspólnoty o przyszłych pracach inwentaryzacyjnych i monitoringowych na gruntach będących ich własnością, a także zwracanie się o zgodę na prowadzenie działań ingerujących w te grunty (zasypywanie rowów, wycinka, itp.).</p>
Urząd Gminy w Czarnym Dunajcu	Uwaga do załącznika nr 3, pkt 1: <i>wśród potencjalnych zagrożeń</i>	Uwaga częściowo uwzględniona. Doprecyzowano opis zagrożenia,

11.01.2017 r.

wymieniono narciarstwo biegowe realizowane w trakcie toków oraz w okresie zimowania. W naszej ocenie zagrożeniem byłoby wyłącznie narciarstwo biegowe o charakterze masowym i rozproszonym oraz nieprawidłowe wytyczenie tras biegowych (prowadzenie ich przez torfowiska). Jako zagrożenie wymienione zostało również przerzedzenie warstwy drzew – wycinka znacznej ilości brzozy. Obecnie obserwuje się w wielu rejonach starzenie się drzewostanu brzozy i zajmowanie przez las (w tym również las brzozowy) terenów mających dotychczas charakter przejściowy, co jest zjawiskiem mało korzystnym. Należałoby przewidzieć jasne zasady gospodarki leśnej w terenach zajmowanych przez brzozę, szczególnie w rejonach torfowisk, tzn. potorfii oraz sąsiadujących z torfowiskami rejonów. Ponadto w naszej opinii wyłącznie masowy charakter zbierania jagód może stanowić potencjalne zagrożenie.

Uwaga do załącznika nr 5, pkt 2: negatywnie oceniamy wszelkie zapisy zmierzające do zaniechania użytkowania łąk przed 1 sierpnia. Jak wynika ze spotkań z rolnikami oraz dotychczasowych ustaleń, łąka niekoszona do 1 sierpnia pozbawiona jest dla rolników jakichkolwiek walorów użytkowych (część traw przeschniętych, gnijących, przerastają świeże trawy). Trawa taka w zasadzie stanowi odpad, a tym samym dodatkowo występuje problem z jej pozbyciem się. Rolnicy nie są więc w ogóle zainteresowani koszeniem tego typu poprzerastanych łąk. Jednocześnie trzeba zauważyć, że koszenie w naszych terenach nigdy nie odbywało się tak późno, a mimo to łąki zachowały swój

aby podkreślić, że nie każde realizowane narciarstwo biegowe może stanowić zagrożenie, ale przede wszystkim to, które jest wykonywane w okresie i miejscach najbardziej wrażliwych z punktu widzenia ochrony cietrzewia. Nadano mu brzmienie: *Narciarstwo biegowe realizowane w czasie toków oraz w okresie zimowania, w sposób i w miejscach powodujących płoszenie ptaków.*

Odnosząc się do kwestii usuwania brzozy, zagrożeniem nie jest jej jakakolwiek wycinka, ale wycinka w nadmiarze. Brzoza stanowi ważny składnik zimowej diety cietrzewi, dlatego nadmierna eliminacja brzozy z tego terenu mogłaby doprowadzić do zubożenia jego bazy pokarmowej. Doprecyzowano opis zagrożenia, nadając mu brzmienie: *Płoszenie i niepokojenie ptaków w trakcie zbierania jagód, gdy czynność ta jest wykonywana w skali masowej lub z dużą częstotliwością.*

Uwaga nieuwzględniona. Jednym z przedmiotów ochrony obszaru specjalnej ochrony ptaków Torfowiska Orawsko-Nowotarskie PLB120007 jest derkacz. Gatunek ten występuje przede wszystkim na łąkach. Gniazduje na ziemi, przez co jego lęgi są narażone na zniszczenie w trakcie zbyt wczesnego koszenia łąk. W trakcie koszenia, zwłaszcza za pomocą kosiarek rotacyjnych, niszczone są gniazda z całymi lęgami, jak również niejednokrotnie zabijane są osobniki dorosłe. Dlatego z punktu widzenia ochrony tego gatunku niezwykle ważne jest opóźnienie koszenia łąk do 1 sierpnia, kiedy ptaki pomyślnie wyprowadzą lęgi. Określone w planie zadań ochronnych wymogi odnoszące się do koszenia łąk będących siedliskiem derkacza są zgodne z zapisami Rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 18 marca 2015 r. w sprawie

<p><i>charakter siedlisk ptaków.</i></p>	<p><i>szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Działanie rolno-środowiskowo-klimatyczne” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020.</i></p>
<p><i>Uwaga do załącznika nr 5, pkt 2: przewidziane działania (zasypanywanie rowów, wykonywanie zastawek) mogą powodować negatywne skutki dla sąsiadujących z nimi terenów użytkowanych jako łąki i las, poprzez nadmierne uwodnienie terenu, zalania. Dotyczy to w szczególności rowów bezpośrednio sąsiadujących z lasami i łąkami. W przypadku przedmiotowych działań niezbędne jest dokładne rozpoznanie i uzgodnienia terenowe z przedstawicielami zainteresowanych sołectw.</i></p>	<p>Uwaga nieuwzględniona. Torfowiska stanowią przedmiot ochrony w obszarze Natura 2000 Torfowiska Orawsko-Nowotarskie PLH120016 oraz siedlisko cietrzewia, będącego przedmiotem ochrony w obszarze Natura 2000 Torfowiska Orawsko-Nowotarskie PLB120007. Poprawa uwodnienia tego siedliska jest niezbędnym warunkiem poprawy jego stanu ochrony. Funkcjonujące od wielu lat rowy z roku na rok coraz bardziej odwadniają torfowiska, powodując ich przesuszenie, degradację oraz ułatwiają wkraczanie drzew i krzewów. Polska, jako kraj członkowski Unii Europejskiej, zobowiązała się do ochrony wyznaczonych gatunków oraz typów siedlisk przyrodniczych na swoim terytorium. Siedlisko priorytetowe 7110* <i>Torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą (żywe)</i> występujące w przedmiotowym obszarze zajmuje tu ponad 8% powierzchni tego siedliska w skali kraju, a siedlisko 7120 <i>Torfowiska wysokie zdegradowane, lecz zdolne do naturalnej i stymulowanej regeneracji</i> – 9%. Stan ochrony został oceniony na ocenę U1 (niezadowalająca), a trend stanu ochrony został określony jako pogarszający się. Niezbędne jest zatem podjęcie stosownych działań, które zahamują negatywny trend i umożliwią ochronę tych cennych siedlisk. Do przeprowadzenia działań ochronnych polegających na wykonaniu zastawek i zasypaniu rowów wytypowano część spośród istniejących rowów, których funkcjonowanie w największym stopniu powoduje pogorszenie stanu siedliska torfowisk. Należy również podkreślić, że każde działanie ochrony czynnej realizowane na terenach prywatnych musi być poprzedzone uzyskaniem zgody właścicieli lub zarządców gruntów. Nie ma więc obawy, że któreś z tych działań zostanie wykonane bez wiedzy i akceptacji właściciela gruntu.</p>

<p>Uwaga do załącznika nr 5, pkt 2: <i>negujemy wszelkie działania w obrębie terenu przeznaczonego w „Miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego Gminy Czarny Dunajec” TFE przewidujące możliwość eksploatacji. Zaplanowane działania w zasadzie wykluczają możliwość gospodarczego wykorzystania tego terenu w przyszłości, a zatem powodują utratę możliwości uzyskania jakichkolwiek korzyści przez Wspólnotę Urbarialną z Piekielnika z posiadanych przez nią terenów torfowiskowych. Zauważono, że w trakcie warsztatów z przedstawicielami społeczności lokalnych, informacja o kwalifikacji terenu TFE jako siedliska Natura 2000 nie była prezentowana, a dokumenty graficzne prezentowały ten fragment torfowiska jako niezdolny do stymulowanej regeneracji. Wskazano, że teren poeksploatacyjny ulega ciągłemu pogorszeniu (drzewostany starzeją się, rowy i bruzdy odwadniają kopułę). Projekt planu pomija problem bruzd. Zapisy planu pomijają uwarunkowania społeczno-gospodarcze, w tym konsekwencje utraty wartości gospodarczej przez teren należący do społeczności lokalnej. Wprowadzenie przedmiotowego działania skutkuje ograniczeniem praw nabytych, wymaga działania w uzgodnieniu ze Wspólnotą Urbarialną, w przeciwnym razie wpłynie negatywnie na możliwość działań ochronnych w tym obszarze.</i></p>	<p>Uwaga nieuwzględniona. W obszarze oznaczonym w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego Gminy Czarny Dunajec symbolem TFE zidentyfikowano płat siedliska 7120 Torfowiska wysokie zdegradowane, lecz zdolne do naturalnej i stymulowanej regeneracji. Identyfikacji siedliska dokonano na podstawie przeprowadzonej inwentaryzacji przyrodniczej przez autorów planu zadań ochronnych – specjalistów z Instytutu Ochrony Przyrody PAN. Podczas spotkań ze społecznością lokalną prezentowano to miejsce jako siedlisko 7120 Torfowiska wysokie zdegradowane, lecz zdolne do naturalnej i stymulowanej regeneracji. Stan ochrony tego siedliska w skali obszaru został oceniony na ocenę U1 (niezadowolająca), a trend stanu ochrony określono jako pogarszający się. Działaniami niezbędnymi do podjęcia w celu poprawy stanu ochrony tego siedliska w obszarze jest przede wszystkim poprawa uwodnienia poprzez zasypanie rowów lub wybudowanie w ich obrębie zastawek, a także usunięciu nalotu drzew i krzewów z płatów torfowiska, które dodatkowo powodują przesuszenie siedliska. Bez podjęcia tych działań siedlisko to będzie ulegało dalszej degradacji. Przeznaczenie terenu oznaczonego symbolem TFE to: utrzymanie, ochrona i rekultywacja istniejących obszarów torfowisk; gospodarka rolna i leśna na obszarach potorfowiskowych. Dopuszcza się pod pewnymi warunkami wytyczanie ścieżek pieszych, rowerowych i dydaktycznych. Dopuszcza się również możliwość prowadzenia eksploatacji powierzchniowej złóż torfu, z zastrzeżeniem, iż ewentualna eksploatacja będzie prowadzona w sposób zgodny z obowiązującymi przepisami prawa, w szczególności: ustawy Prawo ochrony środowiska, ustawy o ochronie przyrody, ustawy Prawo geologiczne i górnicze, po spełnieniu wymaganych procedur dotyczących m.in. uzyskania stosownych koncesji. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Krakowie na podstawie zapisów ustawy z dnia 16 kwietnia</p>
---	--

2004 r. *o ochronie przyrody* może zezwolić na realizację planu lub działań, mogących znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszaru Natura 2000 pod warunkiem spełnienia wymogów określonych w art. 34 ustawy *o ochronie przyrody*.

Zapisy projektów planów zadań ochronnych dalej umożliwiają prowadzenie eksploatacji powierzchniowej złóż torfu, jednakże tylko w przypadku, gdy ocena oddziaływania na środowisko wykaże, iż ew. przedsięwzięcie w tym zakresie, osobno lub w połączeniu z innymi działaniami nie będzie znacząco negatywnie oddziaływać na obszar Natura 2000 i nie będzie sprzeciwiać się zasadom i zakazom obowiązującym w Południowomałopolskim Obszarze Chronionego Krajobrazu

Zapisy projektów planów zadań ochronnych nie zmieniają kwalifikacji terenu oznaczonego w planie symbolem TFE, a nawet wpisują się w podstawowe przeznaczenie tego terenu jako utrzymania, ochrony i rekultywacji istniejących obszarów torfowisk i nie stoją w sprzeczności z możliwością prowadzenia gospodarki rolnej i leśnej na obszarach potorfowiskowych. Prowadzenie określonego typu działalności rolniczej w obrębie torfowisk oraz wykonanie działań polegających na usuwaniu drzew i krzewów wkraczających na te siedliska objęte jest możliwością uzyskania dopłat rolno-środowiskowo-klimatycznych. Ograniczenie na tym terenie wydobywania torfu nie powoduje więc zablokowania możliwości czerpania korzyści z tego terenu.

Uwaga uwzględniona.

Uwaga cyt.: „*Wskazano, że teren poeksploatacyjny ulega ciągłemu pogorszeniu (drzewostany starzeją się, rowy i bruzdy odwadniają kopułę). Projekt planu pomija problem bruzd*” została uwzględniona w planie zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Torfowiska Orawsko-Nowotarskie PLH120016, ponieważ dotyczy wprost ochrony siedliska przyrodniczego, a nie

		siedliska ptaków. W załączniku nr 5, pkt 8 PZO dodano w kolumnie „Obszar wdrażania” następującą informację: „Po przeprowadzeniu monitoringu skuteczności realizacji działań ochronnych na siedlisku 7120 w rejonie Puścizny Wielkiej, w razie konieczności, wyznaczenie kolejnych rowów do zasypania lub wykonanie na nich zastawek”.
Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska, 11.01.2017 r.	Uwaga do załącznika nr 4, pkt 1 i 2 oraz do uzasadnienia: należy wskazać, jakie parametry planuje się poprawić w ramach realizacji planu.	Uwaga uwzględniona. Dodano informację, jakie parametry planuje się poprawić w ramach realizacji planu.
	Uwaga do załącznika nr 5, działanie nr 3: w opisie podmiotów odpowiedzialnych za wykonanie działania <i>niejasny jest zapis z wykorzystaniem ukośnika - chodzi o to, że działanie będzie wykonywane przez RDOŚ albo inne podmioty, czy RDOŚ w porozumieniu z innymi podmiotami, czy i RDOŚ i inne podmioty?</i>	Uwaga uwzględniona. Zmieniono opis odnoszący się do podmiotów odpowiedzialnych za realizację działania, określając, że za montaż tablic informujących o wartościach przyrodniczych obszaru oraz prowadzenie edukacji ekologicznej odpowiedzialne są wszystkie wymienione podmioty.
	Uwaga do uzasadnienia: należy poprawić nr Dziennika Ustaw dla ustawy o ochronie przyrody.	Uwaga uwzględniona. Wskazano aktualną podstawę prawną.

Projekt zarządzenia został pozytywnie zaopiniowany przez Regionalną Radę Ochrony Przyrody w Krakowie (Uchwała RROP Nr PZO 7/18 z dnia 16 marca 2018 r.).

Projekt zarządzenia, na podstawie art. 59 ust. 2 z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2017 r. poz. 2234), został uzgodniony przez Wojewodę Małopolskiego w piśmie z dnia 9.05.2019 r. znak: WR-II.710.5.2019.